

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om indløsning af visse sparebeviser.

(Første behandling findes i tidenden sp. 419, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 145).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Alfred Jensen, Ragnhild Andersen, Fuglsang, Lynnerup Nielsen og Petra Petersen:*

Til § 1.

I stk. 1 indsættes som nyt nummer efter nr. 5:

„0. har været arbejdsløs i mindst 90 kontrollerede dage inden for de sidst forløbne 12 måneder eller“.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Alfred Jensen: Da lovforslaget var til første behandling, gav jeg på den kommunistiske gruppes vegne udtryk for, at vi hellere så, at man foretog en almindelig indløsning af sparebeviserne. Jeg udtalte samtidig, at jeg ikke forventede, at ministeren ville gå med til, at udvalget stillede et sådant forslag.

Jeg kunne også på min gruppes vegne sige, at der måtte foretages visse ændringer i dette lovforslag, hvis det skulle blive nogenlunde antageligt, og jeg nævnte, at i det mindste burde de arbejdsløse sidestilles med de under punkterne 1-5 i § 1 anførte kategorier af medborgere; endvidere burde statsskattebeløbet i nr. 6 i samme paragraf forhøjes. Jeg forstod forhandlingerne således, at der fra anden side i udvalget ville blive rejst spørgsmål om en forhøjelse af dette skattebeløb, ja, ligefrem om en om-

lægning, så man kom ind på en almindelig indløsning af sparebeviserne. Jeg var derfor indstillet på, at der fra udvalget ville komme en redegørelse angående disse spørgsmål. Ifølge den nye forretningsorden skulle man jo, når der ikke længere er nogen ordfører, der aflægger beretning for udvalget, i betænkningen få besked om, hvad der var forhandlet i udvalget. Jeg kan ikke af den sparsomme betænkning, der foreligger, se, hvad man har forhandlet. Jeg kan kun notere, at der har været afholdt 2 udvalgs-møder. Da jeg stod i den situation, at jeg ikke vidste, hvilken stilling der var taget til spørgsmålet, ud over at der ikke ville blive stillet ændringsforslag, og da jeg ikke kunne se, om problemet om en mere omfattende indløselighed har været diskuteret, havde jeg håbet, at jeg, inden jeg fik ordet, gennem ordførernes udtalelser kunne finde frem til, hvad der havde været diskuteret. Da der somme tider er lidt fart med arbejdet her, måtte jeg i første omgang begrænse mig til at stille et ændringsforslag om, at i hvert fald de arbejdsløse, der havde 90 dages ledighed eller derover, fik mulighed for at få sparebeviserne indfriet. Egentlig er det et subsidiært forslag i betragtning af, at min gruppe ønsker at røre ved selve spørgsmålet om statsskatteindtægtsgrænsen, der er fastsat i § 1, punkt 6. Men som sagerne ligger, har jeg ment, at det både var rigtigt og forsvarligt, at vi stillede dette ændringsforslag i første omgang og så efter debatten her, hvor jeg håber man kan få en redegørelse for forhandlingerne, afgør, hvilket ændringsforslag vi vil stille ved tredje behandling.

Jeg skal anbefale, at man stemmer for dette vort ændringsforslag, at man under alle omstændigheder går med til, at de arbejdsløse får mulighed for at få deres penge udbetalt.

Ved første behandling gjorde jeg opmærksom på, at man jo godt kunne sammenligne dette forhold med det, der forelå sidste vinter, hvor folketinget gav arbejdsløshedskasserne ret til af deres egne penge at udbetale en ekstra hjælp til dem, der havde gået ledige i 90 dage og derover.

Vi har holdt os til denne grænse med 90 dage; grænsen skal jo være et eller andet sted, og når man har fastsat denne grænse i andre lovforanstaltninger, kan det

[Alfred Jensen.]

være rimeligt, at man også betjener sig af den her, hvor det dog gælder om at sammenligne de arbejdsløse med andre medborgere, der kan siges at være i samme situation.

Jeg skulle ikke tro, det var nødvendigt for mig at forklare, at arbejdsløse med en sådan ledighed kan trænge til pengene. Her op mod jul skrives der jo lange artikler i bladene om de vanskeligheder, adskillige medborgere er stedt i — selv om de ikke just går på de arbejdsløse, sigter de dog på den skjulte nød — og man understreger, at selv om der er en god social lovgivning, er der alligevel adskillige, der trænger til hjælp. Dette sammenfattet med den praksis, vi har haft i de senere år, at man giver de arbejdsløse en ekstra hjælp efter 90 dages ledighed, skulle være motivering nok for, at man tillader arbejdsløse, som er i besiddelse af sparebeviser, at få dem indløst på lige fod med de under punkt 1-5 omfattede personer.

Holger Eriksen: Til det ærede medlem hr. Alfred Jensens spørgsmål kan jeg svare, at udvalget har drøftet lovforslaget, og at der ikke har været ønske om at foretage ændringer i dets udformning på indeværende tidspunkt. Af samme grund skal jeg på mit partis vegne afvise det ændringsforslag, det ærede medlem har stillet, og jeg gør det ud fra det synspunkt, at 90 dages arbejdsløshed vil være et meget tilfældigt kriterium. Hvis der derimod er tale om langvarig arbejdsløshed, må man regne med, at vedkommende får mulighed for at få pengene betalt tilbage, fordi hans statskat meget let vil komme ned under de 300 kr., der er fastsat som den egentlige grænse.

Finansministeren (Kampmann): Jeg takker udvalget, fordi det har indstillet lovforslaget til vedtagelse, således som det er fremsat.

Så vil jeg gerne have lov at oplyse, at hvis man betaler 300 kr. i statskat, skulle det efter årets udskrivningslov svare til en skattepligtig indtægt på 6 050 kr. for forsørgere og 5 000 kr. for ikke-forsørgere. Ved en efterregning har det imidlertid vist sig, at disse beløb er udregnet noget for lavt, for faktisk svarer det til en indtægt

for forsørgere på 6 300 kr. og for ikke-forsørgere på 5 500 kr.

Til en statskat på 300 kr. svarer altså en lidt større indtægt, end vi har regnet med, og sker der ændringer i det kommende år af beregningen af statskat, bliver det en endnu større indtægt. Det afgørende kriterium må være den samlede indtægt og ikke de forskellige årsager til, at den har været højere eller lavere. Derfor må vi afvise det fra kommunistisk side stillede ændringsforslag.

Alfred Jensen: Jeg kan naturligvis kun erklære mig tilfreds med, at et statskattebeløb på 300 kr. svarer til en større faktisk indtægt, end man forud havde beregnet. Men det tilfredsstillende alligevel ikke, fordi man efter vor opfattelse ikke kommer op på de indtægtsbeløb, hvor der bør gives tilladelse til sparebevisernes indfrielse. Jeg er vel klar over, at den, der har gået arbejdsløs gennem længere tid og altså kommer ind under begrebet langvarig arbejdsløs i den forstand, hvori det ærede medlem hr. Holger Eriksen bruger det, kan komme ned på en sådan indtægt, at han kommer under 300 kroners skattegrænsen, men det, vort ændringsforslag sigter på, er jo de arbejdsløse, som inden for 12 måneder får 90 dages arbejdsløshed, uden at de forud har haft ledighed. Jeg ser ikke rettere, end at 90 dages arbejdsløshed er en temmelig lang arbejdsløshedsperiode, og når man tager i betragtning, at der må gå en karenstid inden for disse 90 dage, siger det sig selv, at der er tale om et så stort fald i indtægten, at disse arbejdsløse bør have denne hjælp. Jeg vil igen henvide til, at man i de senere år har fundet det rimeligt, jeg vil næsten sige nødvendigt, at give de arbejdsløse en sådan ekstrahjælp, når de i vintertiden har haft 90 dages ledighed. Hvorfor skulle man så ikke også på dette punkt kunne give en håndsrækning til de arbejdsløse?

Vi opretholder i hvert fald vort ændringsforslag og anbefaler tingets medlemmer at stemme for det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget af *Alfred Jensen m. fl.* (se sp. 1095)

forkastedes med 120 stemmer mod 6.

Lovforslagets §§ 1-4 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg stiller forslag om, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om forenkling af statens mellemværende med Danmarks nationalbank.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 913, fremsættelsen i tidenden sp. 882).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lars P. Jensen: Da lovforslaget ikke tilsigter andet end en forenkling af statsregnskabet, der kun er af bogholderimæssig karakter og ikke har andre problemer i sig, kan jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Damsgaard: De gode hensigter, den højtærede finansminister har givet udtryk for med lovforslaget om en regnskabsmæssig forenkling af statens mellemværende med nationalbanken, er også for mig umiddelbart tiltalende. Der har gennem årene været muligheder for visse misforståelser vedrørende den komplicerede kontering i statsregnskabet, selv om jeg dog tror, at det hvert år er lykkedes for os i finansudvalget at finde frem til det rigtige resultat. Saneeringen forekommer mig at være rigtig og medfører en bogholderimæssig forenkling, uden at man derved mister den fornødne oplysning i statsregnskabet § 30.

Jeg tror dog, det vil være rigtigt i et udvalg at se på, hvordan finansministeriets konto i henhold til særlige love, der er anført til at udgøre 1 118 mill. kr., er sammensat og skal behandles fremover. Der kan også være andre forhold vedrørende sammenlægning af disse forskellige konti, som det var rart at drøfte nærmere med den højtærede finansminister, inden vi giver tilslutning til lovforslaget.

Afdragstiden for den foreslåede statsforskrivning skal være 56 år. Et sådant åremål kan man også diskutere, men jeg mener ikke, der er stort at sige til, at afviklingen af de kolossale udgifter ved vort lands besættelse i årene fra 1940 til 1945 udstrækkes over godt et halvt århundrede. De 50 mill. kr., som foreslås afskrevet på statsforskrivningen hvert år, er, så vidt jeg kan skønne, en noget større nedbringelse af statens gæld til nationalbanken, end vi har forpligtet os til over for Amerikas Forenede Stater i henhold til overenskomsten vedrørende Marshallloven og i øvrigt i henhold til de bestemmelser, der er i forbrugsbegrænsende og andre love om, at provenuet skal bruges til afdrag på statens reguleringskonto i nationalbanken.

Det må vist også siges at være en noget ejendommelig måde, forrentningen fastsættes på, idet den foretages af debitor år for år på finansloven.

Der er jo tale om et ganske særligt statslån, og så vidt jeg kan se, vil den foreslåede forenkling bl. a. få den virkning, at overførslen af kontoen i henhold til særlige love til finansministeriets løbende konto, hvorpå der efter lovforslagets oplysning pr. 31. oktober 1959 skyldtes 83 mill. kr., efter de sidste oplysninger, jeg har fået, den 15. november 1959 kun 14 mill. kr., vil medføre en betydelig kreditsaldo på den løbende konto fremover, og da kontoen i henhold til de særlige love hidtil har været modregnet i reguleringskontoen, inden renteberegningen foretages, vil det ved folketingets — for det er jo folketinget, der fastsætter renten — fremtidige årlige fastsættelse af renten for denne forskrivning, der skal træde i stedet for reguleringskontoen, være rimeligt at skæve til, om finansministeriet i det forløbne år har haft et større eller mindre tilgodehavende i nationalbanken på den løbende konto. Det er jo nemlig således, at finansministeriet svarer nationalbankdiskontoen på de 5 pct. af overtræk på den løbende konto, den konto, der ved den foreslåede forenkling rent aktuelt bringes ud af verden ved hjælp af penge, der hidtil kun modregnedes mod en gæld af forrente med 1/4 pct., men på den anden side må det erindres, at en væsentlig og med årene stigende del af nationalbankens overskud indgår i statskassen, og dette